

ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВИХ НАВИЧОК МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ В УМОВАХ ЇХ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

Безнос Є.О., здобувач
третього (освітньо-наукового) рівня ВО
Державний біотехнологічний університет, Україна
ORCID: <https://orcid.org/0009-0009-7013-7006>
E-mail: elizavetabeznos@gmail.com

До початку 2018 р. термін «цифрові навички та компетентності» взагалі не згадувався в офіційно прийнятих нормативно-правових актах в Україні. Певний прорив в даному контексті відбувся після затвердження Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 січня 2018 р. № 67-р. Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки, яка окреслила більш конкретні кроки у напрямі розбудови системи для підвищення цифрової грамотності населення України, зокрема: 1) внесення змін до реєстру професій та розроблення програми впровадження цифрових спеціальностей у відповідні навчальні програми профільних навчальних закладів; 2) розроблення проекту розвитку цифрових навичок громадян та модернізації систем дошкільної, загальної середньої, позашкільної, професійної (професійно-технічної), вищої освіти та освіти дорослих, у тому числі з урахуванням моделей державно-приватного партнерства та створення відповідних стимулів для розвитку неформальної освіти [3].

У Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2022-2032 роки. зазначено, що одним із найважливіших завдань розвитку освітньої сфери є кадрове забезпечення галузей народного господарства шляхом ефективної професійної підготовки громадян [1]. Зокрема, передбачається вирішення складних завдань, що пов'язані з реформуванням системи освіти України і підготовкою висококваліфікованих, творчо обдарованих управлінських кадрів на основі діджиталізації освітнього процесу. Передусім, це стосується удосконалення електронних освітніх ресурсів, розробки та впровадження інноваційних педагогічних технологій, оновлення змісту освіти, дидактичних методів, форм та засобів, які сприятимуть розвитку

професійних та творчих здібностей менеджерів відповідно до потреб економіки України [2].

Зазначимо, що цифровізація освітнього процесу забезпечує його технологічними можливостями, які сприяють покращенню результатів навчання та відкривають нові можливості щодо спрощення освітнього процесу. Це робить його більш гнучким та пристосованим до сучасних вимог, що зі свого боку сприяє формуванню конкурентоспроможних професіоналів. Поширеною є думка, що в освіті цифровізація спрямована на забезпечення безперервності навчального процесу, тобто *life-long-learning* – навчання протягом життя, а також його індивідуалізації на основі *advanced-learning-technologies* – технологій просунутого навчання [3].

Тож, відповідно до даної Концепції, створення та виконання національної програми навчання загальним і професійним цифровим компетентностям та знанням зазначено як одне з пріоритетних завдань на шляху до прискореного розвитку цифрової економіки. 2019 року завдяки першим крокам Міністерства цифрової трансформації у своїй діяльності було створено національну освітню платформу з цифрової грамотності «Дія: Цифрова освіта» [4]. Даний проєкт поставив досить амбітну мету: за 3 роки навчити цифрової грамотності 6 млн українців. Проєкт передбачає онлайн складову – платформу, де розміщені безоплатні онлайн курси з цифрової грамотності, і офлайн складову - мережу партнерських хабів цифрової освіти, де можна отримати доступ до Інтернету та цифрових гаджетів.

Окрім проєкту «Дія. Цифрова освіта» за останні півтора року було започатковано та реалізовано ряд ініціатив, спрямованих на розвиток даної сфери [4]:

1. SMB Hub Ukraine – центр безкоштовного та інтерактивного онлайн навчання для малих і середніх підприємств. Проєкт розпочато Міністерством цифрової трансформації України спільно з Facebook. Програма тренінгів розроблена експертами Facebook та охоплює теми ефективного представлення бізнес-проєктів онлайн, побудову бренду в соціальних мережах, формування відносин із клієнтами, створення контенту за допомогою безкоштовних мобільних додатків.

2. «Підприємницький університет», що вкочає навчальну дисципліну «Інноваційне підприємництво та управління стартап проектами», яка інтегрована в навчальну програму бакалаврату або магістратури та запущена у 76 університетах України. Мета ініціативи - створення університетів з потужною культурою підприємництва і стартап інфраструктурою. Програма реалізується мережею стартап-інкубаторів УЕР спільно з Міністерством цифрової трансформації України, Міністерством освіти і науки України, Українським фондом стартапів.

3. Освітня програма IT-nation, спрямована на збільшення кількості кваліфікованих IT-спеціалістів у східному регіоні України. Програму реалізовано в межах меморандуму між Мінцифри та Громадською спілкою «Мережа Глобального Договору в Україні» за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку.

4. В контексті розвитку цифрових компетентностей представників IT-індустрії Мінцифри, Державний центр зайнятості, Асоціація «IT Ukraine» та IT-академії запустили у Києві пілотний проєкт – тест «Pathfinder», спрямований на оцінку потенціалу IT-фахівців. Його мета – допомогти обрати професію в перспективній сфері. На основі інформації, яку надає користувач, штучний інтелект в Pathfinder підбирає найбільш релевантну професію з переліку актуальних IT-напрямків. На другому етапі учасники проєкту повинні пройти друге тестування, яке визначає загальні здібності та потенціал кандидатів. За результатами проходження другого тесту, визначаються кандидати, які матимуть змогу пройти навчання в IT-академіях, що беруть участь в проєкті.

Нещодавно Світовий банк затвердив проєкт «Удосконалення вищої освіти в Україні заради результатів». З поміж чотирьох компонентів презентовані також ключові завдання для цифровізації вищої освіти, зокрема:

1) модернізація інформаційно-аналітичної системи вищої освіти;

2) запровадження Національного онлайн-опитування студентів і Єдиної електронної системи конкурсного державного фінансування наукових досліджень і розробок закладів вищої освіти;

3) запуск і удосконалення цифрових рішень освітніх вимірювань навчальних досягнень;

4) цифрова інфраструктура для організації навчання в закладах вищої освіти для забезпечення безперервності освітнього процесу за допомогою технологій дистанційного навчання, розробки та запуску електронних систем управління навчанням.

Висновки. Розвиток цифрових навичок населення України нині визначено одним з пріоритетів уряду в процесі здійснення цифрових трансформацій. Створений директорат цифрової трансформації при Міністерстві освіти і науки України вже показує перші здобутки своєї роботи та визначає плани цифровізації освіти на наступні періоди. Тож, в Україні вже зроблено перші практичні кроки на шляху до підвищення цифрових навичок та компетентностей громадян, а також до цифровізації навчального процесу в закладах освіти.

Бібліографічний список:

1. Про схвалення Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2022-2032 роки. Розпорядження КМУ від 23 лютого 2022 р. № 286-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 03.11.2023).

2. Нагаєв В.М., Нагаєва Г.О. Дидактичні засади формування кадрового потенціалу аграрної сфери як стратегічного ресурсу розвитку соціально-економічних систем. *Вісник ХНТУСГ: Економічні науки*. 2019. Вип. 200. С. 44-53.

3. Ільїн О.А. Цифровізація освітнього процесу: погляд студентства. *Управління якістю підготовки фахівців в умовах цифрової педагогіки*: зб. наук. праць Всеукраїнської наук.-метод. інтернет-конф. Харків, 22-23 грудня 2021 . С. 99-100.

4. Дія: Цифрова освіта. Цифрограм. URL: <https://osvita.dii.gov.ua/digigram> (дата звернення: 03.11.2022).